

UMC Utrecht

Laboratorium Klinische Chemie en Haematologie

REFERENTIEWAARDEN

(vanaf 1 januari 2015)

Dienstdoende klinisch chemicus	73510
Centrale Balie	58826
Bloedtransfusie	57672
Polilaboratorium AZU	57667
Polilaboratorium WKZ	54435
Polilaboratorium CMH	82346
Speciële Endocrinologie	54336
Speciële Haematologie	58105
Speciële Klinische Chemie	58105

Klinisch chemici:

Prof. dr. Wouter W. van Solinge	Afdelingshoofd	59594
Dr. Hilde M. Dijkstra	Hoofd patiëntenzorg	71775
Dr. Maarten J. ten Berg	Klinische trials, pre-analyse	73790
Dr. Albert Huisman	Haematologie	73457
Dr. Hans Kemperman	Klinische chemie	71519
Dr. Eef G.W.M. Lentjes	Endocrinologie, speciële technieken	71675
Dr. Marlies Oostendorp	Poliklinische zorg, fellow endocrinologie	74623
Dr. Karen M.K. de Vooght	Bloedtransfusie, pediatrie en POC	73792

Uitgebreide informatie over bepalingen, afnamecondities en referentiewaarden is te vinden op www.lkch.nl en www.whatslab.nl.

Chemie / Endocrinologie			
BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
ACE (Angiot.Conv.Enz.)	8 – 21	U/L	
ALAT	< 45	U/L	M
	< 35		V
Albumine	35 – 50	g/L	
	20 – 36		0 – 5 dgn
	28 – 42		5 dgn – 1 jaar
	34 – 42		1 – 3 jaar
Alfa-foetoproteïne	< 9	µg/L	
Alkalische fosfatase	< 120	U/L	
	< 249		1 – 7 dgn
	< 346		8 – 30 dgn
	< 351		1 – 3 mnd
	< 318		3 – 6 mnd
	< 305		6 – 12 mnd
	< 295		1 – 3 jaar
	< 388		3 – 9 jaar
	< 485		9 – 15 jaar
	< 240		15 – 19 jaar
Ammoniak	< 35	µmol/L	
Amylase	< 100	U/L	
Apo A1	1.10 – 2.05	g/L	M
	1.25 – 2.15		V
Apo B	0.55 – 1.40	g/L	M
	0.55 – 1.25		V
ASAT	< 35	U/L	M
	< 30		V
	< 78		1 – 7 dgn
	< 54		7 – 30 dgn
	< 51		1 – 12 mnd
	< 47		1 – 3 jaar
Bicarbonaat	22 – 29	mmol/L	
Bilirubine, totaal	3 – 21	µmol/L	
	< 100		0 – 1 dag
	< 140		1 – 2 dgn
	< 200		3 – 5 dgn
	< 180		5 – 10 dgn
	< 145		10 – 15 dgn
	< 110		15 – 20 dgn
	< 80		20 – 25 dgn
	< 40		25 – 30 dgn
Bilirubine, geconjugeerd (indien totaal bilirubine > 21)	< 5	µmol/L	
	< 10		0 – 10 dgn
BNP	< 30	pmol/L	

CA15.3		< 25	U/mL	
CA19.9		< 35	U/mL	
CA125		< 35	U/mL	V
		< 25		V, postmenopauzaal
Calcium, totaal		2.20 – 2.60	mmol/L	
		1.96 – 2.64		0 – 5 dgn
		2.17 – 2.64		1 – 13 jaar
Calcium, geïoniseerd		1.15 – 1.32	mmol/L	
		0.95 – 1.50		0 – 6 mnd
CEA		< 3.0	µg/L	niet-rokers
		< 10.0		rokers
Chloride		99 – 108	mmol/L	
Cholesterol		< 5.0	mmol/L	streefwaarde
CK		< 170	U/L	M
		< 145		V
		2 – 3 maal verhoogd		neonaten
CK-MB massa		< 8.0	µg/L	
Cortisol	ochtend	0.20 – 0.65	µmol/L	
	middag	0.10 – 0.35		
	korte remming	< 0.075		
Creatinine		64 – 104	µmol/L	M
		49 – 90		V
		22 – 90		tot 2 mnd
		11 – 34		2 mnd – 3 jaar
		21 – 65		3 – 15 jaar
CRP		< 10	mg/L	
Ferritine		25 – 250	µg/L	M
		20 – 150		V
Foliumzuur		> 6.8	nmol/L	
Fosfaat		0.80 – 1.50	mmol/L	
		1.50 – 2.60		1 – 5 dgn
		1.25 – 2.10		1 – 3 jaar
		1.30 – 1.75		3 – 6 jaar
		1.20 – 1.80		6 – 11 jaar
		0.95 – 1.75		11 – 15 jaar
		0.90 – 1.50		15 – 19 jaar
FSH		3.0 – 12.0	U/L	V, folliculair
		4.0 – 25.0		V, ovulatoir
		1.5 – 9.0		V, luteaal
		15.0 – 150.0		V, postmenopauzaal
		1.0 – 19.0		M
		lager, afhankelijk van leeftijd		kinderen
Galzuren		< 12	µmol/L	

Gamma-GT	< 55	U/L	M
	< 40		V
	< 124		1 – 7 dgn
	< 128		7 – 30 dgn
	< 109		1 – 3 mnd
	< 91		3 – 6 mnd
	< 45		6 – 12 mnd
GFR (geschat, CKD-EPI)	> 90	mL/min/1.73m ²	M, negroïde ras × 1.21
	> 80		V, negroïde ras × 1.21
Glucose	3.6 – 5.6	mmol/L	nuchter
	3.6 – 6.4		neonaat
Haptoglobine	0.3 – 2.0	g/L	
HbA1c	20 – 42	mmol/mol	streefwaarde <53
HCG	< 3	IU/L	
HDL-cholesterol	0.90 – 1.70	mmol/L	M
	1.10 – 2.00		V
Homocysteïne	4 – 14	µmol/L	>15 jaar
	2 – 10		0 – 15 jaar
	< 40		na methionine-belasting
IJzer	8 – 33	µmol/L	M
	5 – 30		V
Insuline	< 27	mU/L	nuchter
Kalium	3.8 – 5.0	mmol/L	
	3.2 – 5.5		tot 1 week
	3.4 – 6.0		1 week – 1 mnd
	3.5 – 5.6		1 – 6 mnd
	3.5 – 6.1		6 mnd – 1 jaar
Lactaat	< 2.2	mmol/L	
LD	< 250	U/L	
	< 765		1 – 30 dgn
	< 450		1 – 12 mnd
	< 395		1 – 3 jaar
	< 345		3 – 6 jaar
	< 325		6 – 15 jaar
	< 235		15 – 18 jaar
LDL-cholesterol	< 3.5	mmol/L	streefwaarde
LH	2.0 – 11.0	U/L	V, folliculair
	15.0 – 100.0		V, ovulatoir
	1.0 – 13.0		V, luteaal
	10.0 – 60.0		V, postmenopauzaal
	1.0 – 9.0		M, < 70 jaar
	3.0 – 30.0		M, > 70 jaar
			lager, afhankelijk van leeftijd
Lipase	< 67	U/L	kinderen
Magnesium	0.70 – 1.00	mmol/L	

Natrium		136 – 146	mmol/L	
Oestradiol		180 – 600	pmol/L	V, folliculair
		600 – 2000		V, ovulair
		400 – 800		V, luteaal
		10 – 50		V, postmenopauzaal
		40 – 150		M, 20 – 50 jaar
		70 – 200		M, > 50 jaar
Osmolaliteit		280 – 295	mOsmol/kg	
		275 – 305		tot 1 mnd
Procalcitonine		< 0.5	µg/L	
Progesteron		0.5 – 4.5	nmol/L	V, folliculair
		3.0 – 9.0		V, ovulair
		15.0 – 60.0		V, luteaal
		< 2.5		V, postmenopauzaal
		0.4 – 6.6		M
Prolactine		0.10 – 0.65	U/L	M
		0.10 – 1.2		V, premenopauzaal
		0.10 – 0.95		V, postmenopauzaal
PSA, totaal		< 2.0	µg/L	tot 40 jaar
		< 2.5		40 – 50 jaar
		< 3.5		50 – 60 jaar
		< 4.5		60 – 70 jaar
		< 6.5		70 – 80 jaar
PTH		1 – 7	pmol/L	bij normaal geïon. Ca
Soluble transferrine recept.		0,76 – 1,76	mg/L	
T3	totaal	1.0 – 3.0	nmol/L	
	vrij	3.0 – 7.0	pmol/L	
T4	totaal	70 – 150	nmol/L	
	vrij	10 – 22	pmol/L	
Totaal eiwit		60 – 80	g/L	
Transferrine		2.0 – 4.0	g/L	
	verzadiging	0.25 – 0.60	fractie	
Triglyceriden		< 2.0	mmol/L	nuchter
Troponine I		< 60	ng/L	
TSH		0.35 – 5.00	mU/L	
Ureum		3.0 – 7.5	mmol/L	
Urinezuur		0.30 – 0.50	mmol/L	M
		0.15 – 0.47		V
Vitamine A		0.6 – 2.6	µmol/L	
Vitamine B1		65 – 200	nmol/L	
Vitamine B6		26 – 102	nmol/L	
Vitamine B12		130 – 700	pmol/L	
25-OH-Vitamine D		50 – 100	nmol/L	streefwaarden
Vitamine E		12 – 42	µmol/L	
Zinkprotoporfyrine (ZPP)		< 0.22	mmol/mol Hb	>1 jaar

Bloedgassen (arterieel)

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
pH	7.37 – 7.45		
pCO ₂	35 – 45	mm Hg	
	4.7 – 6.0	kPa	
pO ₂	70 – 100	mm Hg	leeftijdsafhankelijk
	9.3 – 13.3	kPa	
Bicarbonaat (actueel)	22 – 29	mmol/L	
Base excess	-3 – +3	mmol/L	
O ₂ -saturatie	0.96 – 1.00	fractie	
Anion gap ([Na]-[Cl]-[HCO ₃])	8 – 15	mmol/L	

Haematologie

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN	
Hemoglobine	8.6 – 10.7	mmol/L	M	
	7.4 – 9.6		V	
	8.4 – 13.5		1 – 3 dgn	
	5.9 – 8.4		3 dgn – 3 mnd	
	6.5 – 8.4		3 mnd – 1 jaar	
	7.4 – 9.0		1 – 12 jaar	
Hematocriet	0.41 – 0.50	fractie	M	
	0.36 – 0.46		V	
	0.44 – 0.64		1 dag	
Trombocyten	150 – 450	10 ⁹ /L		
MPV	7.0 – 9.5	fL		
reticulated platelets	0.35 – 2.82	%		
Leukocyten	4.0 – 10.0	10 ⁹ /L		
	8.0 – 30.0		1 dag	
	6.0 – 18.0		0 – 3 jaar	
	5.5 – 14.5		3 – 7 jaar	
	4.5 – 13.5		7 – 16 jaar	
Erythrocyten	4.2 – 5.5	10 ¹² /L	M	
	3.7 – 5.0		V	
	4.0 – 6.0		1 – 3 dgn	
	3.2 – 4.8		0 – 3 mnd	
Indices	MCV	80 – 97	fL	
		95 – 110		1 – 14 dgn
		89 – 101		15 – 60 dgn
		73 – 87		61 – 180 dgn
		70 – 83		6 mnd – 6 jaar
		76 – 86		6 – 12 jaar
	MCH	1.75 – 2.25	fmol	
	RDW	10.5 – 13.5	%CV	
	Reticulocyten	25 – 120	10 ⁹ /L	
		80 – 360		1 – 2 dgn
IRF		0.10 – 0.30	fractie	ratio
CHCr	17.4 – 19.8	mmol/L		

BSE (bezinking)	1 – 11	mm/uur	M
	2 – 24		V
	0 – 2		0 – 1 mnd
	3 – 13		1 mnd – 10 jaar
	1 – 5		10 – 18 jaar (M)
	2 – 12		10 – 18 jaar (V)

Differentiatie leukocyten

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Eosinofiele granulocyten	< 0.4	10 ⁹ /L	
Basofiele granulocyten	< 0.2	10 ⁹ /L	
Staafkernige granulocyten	< 0.6	10 ⁹ /L	
Neutrofiële granulocyten (segmentkernige granulocyten)	1.6 – 8.3	10 ⁹ /L	1 dag
	6.0 – 26.0		0 – 3 jaar
	1.5 – 10.0		3 – 7 jaar
	1.5 – 8.5		7 – 16 jaar
Lymfocyten	0.8 – 4.0	10 ⁹ /L	1 dag
	2.0 – 11.0		0 – 3 jaar
	2.0 – 10.5		3 – 7 jaar
	1.5 – 8.0		7 – 16 jaar
Monocyten	0.2 – 0.8	10 ⁹ /L	
	0.4 – 3.1		1 dag

Stolling

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Antiplasmine	80 – 120	%	
APC-resistentie	> 0.80	ratio	
APTT	controlewaarde ± 5	seconden	
Antitrombine	90 – 110	%	
Bloedingstijd (Surgicutt)	2 – 8.30	minuten.sec	≥ 5 maanden
	< 2	minuten	< 5 maanden
D-dimeren	< 0.5	mg/L	
Factor II, VII, IX, X, XI, XII activiteit	60 – 150	%	neonaten
Factor V, VIII activiteit	± 50	%	neonaten
	60 – 150		
Factor XIII activiteit	70 – 140	%	
Fibrine monomeren	negatief		
Fibrinogeen	2.0 – 4.0	g/L	
Heparine ratio	2.5 – 4.5		therapeutische range
INR	0.90 – 1.15		streefwaarde afhankelijk van indicatie

Proteïne C activiteit	70 – 140	%	
Proteïne S activiteit	75 – 130	%	M
	59 – 130		V
PT	controlewaarde ± 1.5	seconden	
Trombinetijd (TT)	controlewaarde ± 3	seconden	
von Willebrand activiteit	40 – 150	%	
von Willebrand antigeen	60 – 130	%	

Urine

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Strip/Sediment			
Eiwit	negatief		
Erytrocyten	< 10	per μ L	
Glucose	negatief		
Ketonen	negatief		
Leukocyten	< 25	per μ L	
pH	4.5 – 8.0		
Reducerende suikers	negatief		
Soortelijk gewicht	1.003 – 1.029	g/mL	
Kwantitatief			
Albumine / creatinine ratio	< 2,0	mg/mmol	M
	< 2,5	mg/mmol	V
Albumine (micro)	< 30	mg/24u	
Amylase	25 – 410	U/24u	
Calcium	2.5 – 7.5	mmol/24u	
Chloride	100 – 250	mmol/24u	
Cortisol, vrij	90 – 450	nmol/24u	
Creatinine	9 – 18	mmol/24u	
Creatinine klaring	88 – 128	mL/min	
Fosfaat	12.9 – 42	mmol/24u	
Kalium	25 – 125	mmol/24u	
Magnesium	3.0 – 5.0	mmol/24u	
Natrium	50 – 220	mmol/24u	
Totaal eiwit	0.01 – 0.14	g/L	portie
	< 0.10	g/24u	
Ureum	430 – 700	mmol/24u	
Urinezuur	1.5 – 4.4	mmol/24u	

Speeksel

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Cortisol, vrij	1 – 6	nmol/L	om 23 uur